

Sпиллеквалитет PÅ GOLFBANEN

Sterf

SPILLEKVALITET

En golfspillers definition af spillekvalitet afhænger af evner og hvad øjnene ser, og er forskellig alt efter geografi. Hver golfspiller opfatter spillekvalitet på en unik måde, og den er defineret af mange forskellige faktorer på banen.

Dette hæfte præsenterer resultaterne fra en brugerundersøgelse om spillekvalitet udført blandt nordiske golfspillere.

Det var en del af projektet *”Development, evaluation and implementation of playing quality parameters in a continuous golf-course evaluation concept”*, som blev sponsoreret af STERF og gennemføres i samarbejde med Dansk Golf Union, som også støttede projektet økonomisk.

Målet med dette projekt var at få en indikation af, hvordan golfspillere med forskellige profiler (handicap, alder, klub, land osv.) definerer og opfatter spillekvalitet, og hvor vigtige de vurderer en række elementer / parametre på en golfbane.

Et andet vigtigt formål var at dokumentere nogle af de ting, som vi allerede ved. Vi har en temmelig god fornemmelse for, hvad spillerne vil, men vi ved ikke meget om forbindelsen til alder, handicap, nationalitet osv.

Hele rapporten kan downloades fra STERF website; www.sterf.org

Hver eneste golfspiller opfatter spillekvalitet på en unik måde, og den er defineret af mange forskellige faktorer på banen.
Foto: Jens Peter Nielsen

Forside foto: Vallø golfbane, Danmark. Foto: John Laursen

KONTAKT

For mere information kontakt venligst;
Anne Mette Dahl Jensen, IGN.
Københavns Universitet,
e-mail amdj@ign.ku.dk

Tee slag på Kristianstad golfbane, Sverige. Foto: Anne Mette Dahl Jensen

INTRODUKTION

En golfbane er en forretningsenhed, der tjener tusindvis af kunder. Ingen anden sport optager og administrerer så store grønne områder, og intet andet sportsanlæg undergår så mange daglige inspektioner som en golfbane.

EN STRAM PLAN FOR SPILLEKVALITET

Bestyrelsen for en golfbane, baneudvalget og greenkeeperen har et budget i forhold til at betjene kunderne og i forhold til at holde banen i god stand. For at drive en succesfuld virksomhed, er det nødvendigt at have en plan for hvordan kvaliteten af golfbanen defineres, så den opfylder kundernes efterspørgsel.

SPILLEKVALITET GÅR FRA TEE TIL GREEN

Det meste golf spilles fra tee til green, så fokus på spillekvalitet skal omfatte fairways, teesteder samt greens. Derudover, er udseendet af roughs og semi-roughs et vigtigt aspekt af hele golfoplevelsen og er også en del af at spillekvaliteten.

Driving range på Hornbæk golfbane, Danmark. Foto: Jens Peter Nielsen

BRUGERBESVARELSERNE

I alt afgav 1949 nordiske golfspillere svar om spillekvalitet og spilleoplevelse, og disse danner grundlag for de konklusioner, der er beskrevet i dette hæfte. Disse spillere repræsenterer 310 forskellige golfklubber.

Alderen og handicapprofil ligner den, der findes i den gennemsnitlige nordiske golfklub. Størstedelen af spillere har et handicap på omkring 20, og kun en lille andel er unge spillere.

ANTAL DER HAR SVARET	
Danske spillere	1 417
Svenske spillere	221
Finske spillere	106
Norske spillere	40
Spillere med anden nationalitet	165
Mænd	83%
Kvinder	17%

DEFINITION AF SPILLEKVALITET

Undersøgelsen bad nordiske golfspillere om at evaluere et antal faktorer og bestemme hvor vidt de har indflydelse på deres golfoplevelse. Mølleåen golfbane, Danmark. Foto: Jens Peter Nielsen

Spillekvalitet på en golfbane er defineret som elementer der påvirker golfoplevelsen. Disse omfatter;

- Spillepres på banen
- Sikkerhed
- Antal dage, hvor golf kan spilles
- Designet af banen
- Nødvendigheden af pleje når der spilles
- Klubhusfaciliteter
- Hvorvidt banen er i overensstemmelse med den omgivende natur

Græs og jord er vigtige faktorer og en række parametre kan anvendes til at definere spillekvaliteten på selve banen. Disse omfatter;

- Mængden af bar jord eller tørre pletter på fairways og teesteder
- Graden af svampeangreb
- Hvor godt græsset på fairways forbliver i jorden (roddeybde)
- Ensartet spillekvalitet
- Homogenitet
- Golfboldens "bounce" på greens
- Regnormekast
- Tilstedeværelsen af ukrudt på fairway, rough eller semi-rough områder

Vekselvirkningen mellem alle disse parametre bestemmer spilbarheden af græsset og kan også anvendes som indikatorer for spillekvalitet.

I denne undersøgelse blev spillerne bedt om at vurdere, hvor mange af disse faktorer, der sammen med andre påvirker deres spil, og om dette har en effekt på deres golfoplevelse. Kun elementer med relation til banen var inkluderet, så denne undersøgelse dækker ikke klubhusfaciliteter, serviceniveau etc.

Den vigtigste spillekvalitets faktor på greens blandt de adspurgte golfspillere er greenjævnhed/trueness i kombination med ensartethed. Kun de spillere der har et lavt handicap, ser ud til at fokusere mere på hastighed end "trueness". Skepparslöv golfbane, Sverige. Foto: Anne Mette Dahl Jensen

HASTIGHEDEN PÅ GREENS ER IKKE VIGTIG

Traditionelt har greenen fået mest opmærksomhed og golfspillere kan godt lide at tale om greenhastighed.

Det generelle indtryk er, at golfspillere betragter rullelængde (stimpmeter værdi) som det afgørende kriterium for spillekvalitet på golfgreens. Derfor, har fokus for mange golfklubber og greenkeepere været at producere høje stimpmeterværdier på greens. Nogle klubber annoncerer endog med "*speed weeks*".

Men er det en indikation af, hvad den gennemsnitlige golfspiller ønsker, eller er det elitespillere, der råber højest og sætte dagsordenen?

Når spillerne spørges, kom det frem, at hastigheden ikke er første prioritet for de fleste af dem. Den vigtigste spillekvalitetsfaktor på green blandt de spurgte golfspillere, er jævnhed/"trueness" i kombination med ensartethed. Kun spillere med et lavt handicap synes at fokusere mere på hastighed end "trueness".

Golfklubber og greenkeepere skal derfor være mere opmærksomme på disse kvalitetsparametre.

Unger og lavhandicap spillere vil at bolden skal ligge tæt på jorden, hvorimod gamle spillere eller højhandicap spillere vil have at græsset bærer bolden. Fåborg golfbane, Danmark. Foto: Jens Peter Nielsen

GRÆSSET SKAL BÆRE BOLDEN PÅ FAIRWAYS

Fairways optager en stor del af det tætklippede område på golfbaner. Det er dog et område, der ikke er intenst plejede, ligesom greens. I mange klubber er den vigtigste eller eneste plejestrategi, at klippe græs.

Men hvad er vigtigt for golfspillere, når det kommer til kvaliteten af fairway? De kvalitetselementer, der har den største indflydelse på spillet, er græssets bæreevne og "turfs" efterladt på fairway.

Når nordiske golfspillere blev spurgt, om de foretrakker at bolden bliver båret af græsset eller at den er tæt på jorden, var der 87 % der ønskede at bolden bliver båret af græsset og kun 13 % ønskede at bolden lå tæt på jorden.

Der var en klar sammenhæng mellem alder/handicap og spillerens svar. Unge og lav-handicap spillere ønsker at bolden er tæt på jorden, hvorimod gamle spillere og høj-handicap spillere ønsker at græsset bærer bolden.

Derfor skal golfklubber træffe en beslutning, om de vil skabe fairways for lav-handicap spillere eller den gennemsnitlige spiller.

Skadevoldere på en golfbane inkluderer, svampe, insekter og ukrudt. Golfspillere tolererer ukrudt mindst. Lillebælt golfbane, Danmark. Foto: Anne Mette Dahl Jensen

LAV-HANDICAP SPILLERE KAN IKKE LIDE UKRUDT PÅ FAIRWAYS

Golfbaner forsøger at skære ned på brugen af pesticider. I nogle lande på grund af lovgivningen. Den pesticidgruppe der oftest anvendes på en golfbane, er ukrudtsmidler, og de fleste af disse bruges på fairways. Derfor, hvis mængde af pesticider anvendt på en golfbane skal reduceres, vil et af de store problemer være forekomsten af ukrudt på fairways, i semi-rough og rough.

Adspurgt om ukrudtsforekomst på fairways, svarede de fleste, at forskellige typer af ukrudt ikke har en stor indflydelse på deres spil.

Mere end 50 % af spillerne anførte, at bredbladet ukrudt og kløver har lidt eller ingen indflydelse på deres golfspil, men ca. 50 % af spillerne beskrev, at de måske vil fravælge en golfbane, hvis der var for meget ukrudt på fairways. Spillere, der forstyrres af ukrudt, er primært lav-handicap spillere.

Skadegørere på en golfbane omfatter svampe, insekter og ukrudt. Det golfspillere har lavest tolerance overfor, er ukrudt.

Det element der har størst indflydelse på spillet på teestederne er jævnheden. Hornbæk golfbane, Danmark.
Foto: Jens Peter Nielsen

VI SKAL KONSTRUERE STORE TEESTEDER

Den faktor med størst indvirkning på spillet på teesteder, er jævnheden af området.

Opretholdelse af jævnheden på teesteder er en konstant kamp for mange greenkeepere, især på korte Par 3 huller. Hvis flertallet af spillere bruger et jern, er der en stor sandsynlighed for, at der laves mange turfmærker. Disse turfmærker skal fyldes med sand og frø for at opretholde et jævnt teested, og området skal holdes ude af spil for et tidsrum, for at græsset kan komme sig. Dette kan være vanskeligt, hvis teestedet er lille.

Derfor må et teested være relativt stort for at kunne opretholde jævne områder for spillerne igennem hele sæsonen.

Teested på Copenhagen golfbane. Foto: Jens Peter Nielsen

De fleste spillere finder det vigtigt at bolden ikke synker dybt ned i sandet, at der ikke er sten og vand i bunkeren, og at kanterne er klart defineret. Torekov golfbane, Sverige. Foto: Karin Schmidt

BUNKERS SKAL VEDLIGEHOLDES

Bunkers er strategiske elementer på banen, og spillere forsøger at undgå dem. Men i løbet af en runde golf vil de fleste spillere lande i en bunker.

De fleste spillere finder det vigtigt, at bolden ikke synker for dybt ned i sandet, at der ikke er sten eller vand i bunkeren, og at kanterne er ordentligt defineret. Der er en generel opfattelse, at mange af de forskellige spillekvalitetsparametre for alle elementer på banen, påvirke spillet for mange spillere, herunder også dem der vedrører bunkers.

Derfor er golfklubber nødt til at være mere opmærksomme på bunkerkonstruktion og vedligeholdelse, og forhindre græs og ukrudt i at vokse ind i bunkers, fordi spillere ikke bryder sig om det.

Bunkerslag på Mølleåen golfbane, Danmark. Foto: Jens Peter Nielsen

Specielt høj-handicap spillere vil have at roughen er klippet lav, hvorimod lav-handicap spillerne vil have at roughen er høj fordi det giver det mest fair spil. Gyldensteen golfbane, Danmark. Foto: Anne Mette Dahl Jensen

SPILLERE VIL IKKE HAVE AT BOLDEN FORSVINDER I ROUGHEN

Roughen er designet til at straffe spillere, der ikke rammer fairways. Ifølge definitionen, består rough områder på en golfbane generelt af højere, tykkere græs eller naturligt voksende vegetation.

Det element, der har størst indvirkning på spillet fra rough arealer er, at bolden ikke forsvinder. Kun 10 % af de adspurgte spillere hævdede, at det har lille eller ingen effekt på deres spil, hvis bolden forsvinder.

Ukrudt i roughen, især kløver, er ofte grunden til at bolde forsvinder.

Der er enorme forskelle mellem golfbaner i forhold til, hvordan roughen plejes. Nogle baner klipper alle rough arealer ned til nogle få centimeter, mens andre baner har høj, uklippet rough.

Men hvad ønsker golfspillere? 70 % af golfspillerne i denne undersøgelse ønsker at roughen mellem fairways skal klippes. Især høj-handicap spillere ønsker at roughen klippes lavt. Bolde fra disse spillere lander ofte i roughen og de ønsker at være i stand til at finde den igen. Men lav-handicap spillere ønsker at roughen skal være høj, fordi det giver et mere fair spil.

Hyppig klipning af roughen kan reducere biodiversiteten, så det at nogle spillere efterspørger klipning er i

modstrid med det faktum, at 65 % af spillerne ønsker at roughen har en rig flora og fauna.

I Danmark forhindrer en lovgivning brugen af ukrudtsmidler i roughen. Det betyder, at hvis roughen ikke er slået, er der en mulighed for, at en stor mængde tokimbladet ukrudt kan forekomme, og at bolden derfor vil være vanskelig at finde.

Et par golfbaner i Danmark og Sverige har introduceret græssende dyr på banen med henblik på at bekæmpe ukrudt i roughen. Dette kan være en holdbar løsning, da næsten 70 % af de adspurgte golfspillere, vil acceptere græssende dyr i roughen.

Får der græsser på Hornbæk golfbane, Danmark. Foto: Anne Mette Dahl Jensen

Naturoplevelsen har den største indflydelse på golf oplevelsen i kombination med banedesign. Cape Kidnappers, New Zealand. Foto: Karin Schmidt.

NATUR ER MERE VIGTIG END LAYOUT

Nogle overordnede faktorer har en indflydelse på hele golfoplevelse. Det vigtigste blandt golfspillere er naturoplevelsen. Dette element har den største indvirkning på golfoplevelse i kombination med designet af banen.

Der er en korrelation til alder. Ældre spillere fokuserer mere på dette, men generelt er naturoplevelsen vigtig for de fleste aldersgrupper. Kvinder er også mere interesseret i naturoplevelsen, det samme gælder højhandicap spillere.

En del af naturoplevelsen involverer bl.a. den æstetiske værdi af træer på banen. Hvorvidt træerne ser sunde ud har for næsten 90 % af spillerne, stor eller nogen indvirkning på golfoplevelsen.

Derfor skal golfbaner gøre mere for at øge deres naturværdi, fordi spillerne ønsker natur, en natur der ser sund ud.

Indbydende natur på Hornbæk golfbane, Danmark. Foto: Jens Peter Nielsen

Bæredygtig pleje af golfbanen er mere vigtig for golfspillere i Danmark og Sverige end for spillere fra Finland og Norge. Hornbæk golfbane, Danmark. Photo: Anne Mette Dahl Jensen

MILJØVENLIG – ET MARKEDSFØRINGS ARGUMENT?

Golf er en udendørs sport og en golfbane er et stykke af naturen, noget af det plejet, men ofte er der store områder som kun plejes sjældent eller slet ikke. Der er træer, fugle, vandløb eller søer. I dag er der en generel fokus på naturbeskyttelse, herunder også naturen på golfbaner.

Denne undersøgelse viser, at de fleste spillere er ligeglade med om klubben har en miljøpolitik, og at miljøvenlig pleje ikke påvirker deres golfoplevelse. Kun 14 % svarede, at miljøbevidsthed har stor indflydelse på deres golfoplevelse.

Spillere med størst fokus på miljøet er ældre spillere, kvinder og spillere med et relativt højt handicap. Bæredygtig pleje af golfbanen er vigtigere for spillere i Danmark og Sverige end for spillere i Finland og Norge.

Flere og flere klubber rundt i Europa er ved at blive GEO-certificeret, en slags miljøcertificering. Nogle baner i de nordiske lande er også blevet certificeret, og flere er i færd med at blive certificeret.

Der foregår en diskussion om, hvorvidt GEO-certificering kan bruges som et markedsføringsredskab for

at tiltrække golfspillere. Resultaterne fra denne undersøgelse synes at vise, at GEO-certificering ikke kan bruges som et stærkt markedsføringsværktøj i forhold til at tiltrække spillere. GEO-certificering skal primært søges, fordi klubben/banen ønsker at forpligte sig til en bæredygtig udvikling. I stedet kan baner drage større fordel af markedsføring af naturen eller fra det at de arbejder med at forbedre den.

Rede kasse. Gräppås golfbane, Sverige. Foto: Karin Schmidt

En stor andel af spillere vil acceptere, at kontingentet sættes op, hvis der bliver restriktioner på kemisk bekæmpelse af skadedydere og pleje omkostningerne derfor må stige i forhold til at opretholde spillekvaliteten. Forskning på Furesø golfbane, Danmark. Foto: Anne Mette Dahl Jensen

EU LOVGIVNING – SPILLERE VIL STØTTE FORSKNING

National eller EU-lovgivning giver nogle udfordringer for golfbaner. En lovgivning med en mulig indvirkning på golfbanens spillekvalitet, er EU-direktivet om bæredygtig anvendelse af pesticider. Den foreskriver at mængden af pesticid, der anvendes på golfbaner skal reduceret, og dette kan påvirke spillekvaliteten.

Denne undersøgelse viste, at mange spillekvalitetsparametre er vigtige for golfspillere. Men ca. 60 % af golfspillerne kender ikke konsekvenserne af pesticidreduktionen i forhold til spillekvaliteten.

En stor del af spillerne, ca. 60 %, ville acceptere at greenfee/kontingentet blev øget, hvis den kemisk bekæmpelse af skadegørere må reduceres, og plejeom-

kostningerne må sættes op for at opretholde spillekvaliteten. Desuden er ca. 50 % af spillerne villige til at betale mere for at spille golf, således at klubberne kan støtte forskning i banepleje.

Dette er en højere procentdel end forventet, og at give mere information til spillere i forhold til lovgivning og forskning, kan formodentlig øge dette tal.

Møde på Smørum golfcenter, Danmark. Foto: Karin Schmidt

FORMIDLING AF MILJØPROBLEMATIKKER ER VIGTIGT

DEN DANSKE CASE

Dansk Golf Union underskrevet en pesticidaftale med regeringen i 2005. Formålet var at reducere brugen af pesticider. Reduktion af pesticidforbruget vil til en vis grad påvirke spillekvaliteten, da pesticid-fri / pesticid-reducerede plejeteknikker endnu ikke er fuldt udviklet.

40 % af de danske golfspillere har aldrig hørt om aftalen og 55 % kender ikke konsekvenserne af en pesticidreduktion.

En evaluering af kommunikationsstrategierne i forhold til miljømæssige spørgsmål kan være nyttig.

Det forekommer nødvendigt at gøre spillerne bevidste og tilskynde dem til at acceptere en nedgang i kvalitet eller acceptere en kontingentstigning som følge af øgede plejeomkostninger.

Det vil formodentlig være ineffektivt at bruge klubbens hjemmeside til den kommunikation, fordi denne undersøgelse viste at kun omkring 20 % af spillere læser klubbens hjemmeside regelmæssigt.

De baner af høj kvalitet som vises på TV har exceptionelle grønne fairways og greens og det kan måske forklare hvorfor en stor del af de nordiske spillere, der blev spurgt, påstår at græsfarven er af høj eller nogen vigtighed. Pebble Beach, hul 18, to uger før US Open i 2010 (USA). Foto: Anne Mette Dahl Jensen

GOLF PÅ TV PÅVIRKER VORES OPFATTELSE AF KVALITETEN OG BANEÆSTETIK

Mange golfspillere nyder at se golf på TV. Turneringer vist på TV bliver ofte spillet på baner af høj kvalitet, med et stort plejebudget, og i lande med ingen eller begrænset lovgivning vedrørende brug af pesticider og vand.

I de nordiske lande, ser de svenske spillere mere golf på TV end danske, finske og norske golfspillere. Dette er sandsynligvis fordi et stort antal svenske golfspillere i øjeblikket spiller på Europa touren eller PGA touren.

Dette kan forklare, hvorfor de svenske golfspillere lægger større vægt på kvalitet.

Disse høj-kvalitets baner som vises på TV har exceptionelle grønne fairways og greens, og dette kan forklare, hvorfor 75 % af de nordiske golfspillere adspurgt i spørgeskemaundersøgelsen hævder, at græsfarve er af stor eller nogen betydning.

KONKLUSION

Denne undersøgelse viser, at fokus i en golfklub skal være på banekvaliteten - lige så meget som på spillepres, sikkerhed, banedesign og klubhusfaciliteter.

Ca. 95 % af spillerne adspurgt i spørgeskemaundersøgelsen mener, at baneforhold er af stor eller nogen betydning. Men spillerne ved ikke meget om kvaliteten og hvad de kan gøre for at hjælpe. Ca. 60 % af de adspurgte spillere i spørgeskemaundersøgelsen ønsker mere information om, hvordan de kan medvirke til at fastholde banekvaliteten.

Generelt er banens tilstand, ned til mindste detalje, af stor betydning for de fleste golfspillere og det påvirker deres spil. Det betyder, at greenkeepere bør fokusere på at opnå en høj banekvaliteten.

Denne undersøgelse viser også tydeligt, at kommunikationsstrategier rettet mod golfspillere, kan forbedres.

Der er en mangel på viden om kvaliteten og miljø blandt golfspillere. Hvis golfbaner er tvunget til at skære ned på pesticidforbruget, er det nødvendigt at spillerne informeres om mulige konsekvenser.

Lav-handicap spillere ser banekvalitetsparametre anderledes end høj-handicap spillere. Derfor har hver golfklub brug for at beslutte, om den skal fokusere på lav-handicap spillere og der skal skabes en mesterskabsbane, eller om klubben skal være tilfreds med en anden kvalitet der foretrækkes af den gennemsnitlige golfspiller.

Undersøgelsen viste også, at den faktor, der betyder mest i forhold til at få en god golfoplevelse, er naturoplevelsen. Derfor bør baneplejeren fokusere på hvert enkelt banelement i detaljer, men også på at skabe natur på golfbanen.

Den faktor der betyder mest i forhold til at få en god golfoplevelse, er naturoplevelsen. Monterey Peninsula Dunes golfbane, USA. Foto: Jens Peter Nielsen

Forfattere

ANNE METTE DAHL JENSEN
Københavns Universitet
Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning

Sterf

Scandinavian Turfgrass and Environmental Research Foundation (STERF) er en forskningsfond, som er oprettet af golfbundene i de nordiske lande. STERF leverer anvendt forskning om miljøvenlig og bæredygtig pleje af golfbaner. De prioriterede forskningsområder er: Integreret plantebeskyttelse – kontrol af sygdomme og ukrudt. Effektiv og bæredygtig udnyttelse af vand. Græssets overvintring på golfbaner og Multifunktionelle golfbaner. Læs mere om STERFs forskningsprogram og de forskellige projekter på www.sterf.org